

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr 258

Częstochowa, niedziela/poniedziałek 3/4 listopada 1946 r.

Rok II.

Przeludnienie rolnicze

Nowa Polska odziedziczyła po Polsce przedwrześniowej tragiczny problem milionów zblednych ludzi w rolnictwie. Przeludnienie rolnicze kładzie się wielkim ciężarem na barki chłopów, obniżając ich poziom życiowy. Przeludnienie wiejskie hamuje po za tym procesy kapitalizacyjne na wsi i rozwój gospodarczy rolnictwa.

Oto jak oficjalnie wydawnictwo sanacyjnego ministerstwa spraw zagranicznych: „Problem emigracyjny i surowcowy w Polsce” (Warszawa, 1937) charakteryzowało sytuację:

„A do 9-ciu milionów bezrolnych i małorolnych, którzy bez szkody dla gospodarstwa mogliby być usunięci z rolnictwa. 1 milion bezrobotnych, wraz z młodymi dotychczas niezatrudnionymi, to są wyraźne i niepokojące objawy trudności, w jakich znajduje się gospodarstwo polskie”.

W końcu 1945 roku, ukazało się w Stanach Zjednoczonych ciekawe wydawnictwo Ligi Narodów. Jest to książka Wilberta E. Moore z uniwersytetu Princeton, p. t. „Gospodarcza demografia wschodniej i południowej Europy”. Książka ta zawiera interesujące obliczenia przeludnienia rolniczego w Polsce.

Jeżeli przyjąć za podstawę istniejącą produkcję i średnioeuropejski poziom produkcji na głowę ludności, to okaże się, że przeludnienie rolnicze w Polsce sięgało olbrzymiej liczby 10 milionów osób. Jeżeli odliczymy ziemię na wschód od Bugu, to okaże się, że przeludnienie rolnicze w Polsce wynosiło 7,5 miliona osób. Wymowa tej cyfry — nawet jeśli nasuwa ona pewne wątpliwości — jest jasna. Gdyby wydajność polskiego gospodarstwa chłopskiego stała na poziomie średniego europejskiego gospodarstwa rolnego, to istniejącą w Polsce produkcję rolniczą można by osiągnąć bez zbędnych 7,5 miliona osób. Największe przeludnienie wykazuje południowa Polska, gdzie zblednych było przeszło 3 miliony 600 tysięcy osób, t. j. 62,1 proc. ludności żyjącej z rolnictwa. Obliczenia te dotyczą 1930 roku. Od tego czasu do okresu obecnego przeludnienie rolnicze w Polsce niewątpliwie wzrosło.

Polska przedwrześniowa miała smutny rekord: posiadała największą w Europie ilość zblednych ludzi w rolnictwie, pozostawiając daleko w tyle Włochy południowe, Grecję, Rumunię i Jugosławię.

Autór zrobił jeszcze jedno obliczenie. Przyjął za podstawę istniejącą produkcję rolniczą i francuski poziom produkcji rolniczej na głowę ludności. Okazało się, że obliczone w ten sposób przeludnienie rolnicze w Polsce, sięgało astronomicznej cyfry 14 milionów osób, a bez ziem wschodnich 10 milionów 700 tys. osób.

Gdyby więc wydajność polskiego gospodarstwa chłopskiego stała na poziomie francuskiego gospodarstwa rolnego, to istniejącą w Polsce produkcję rolniczą można byłoby osiągnąć, usuwając 10.700.000 zblednych ludzi z rolnictwa. I te obliczenia dotyczą 1930 roku, a więc należy je pomnożyć o przyrost ludności od tego czasu do okresu obecnego.

Jakie wyjście proponowały rządy sanacyjne ze straszliwej klęski przeludnienia rolniczego?

Wspomniara wyżej publikacja ministerstwa spraw zagranicznych

Doniosłe uchwały ONZ

NOWY JORK (SAP) — Zgromadzenie ogólne ONZ zebrało się celem zakończenia dyskusji na temat głównych zagadnień międzynarodowych. Głównym mówcą był delegat Ukrainy Manuiliński, który sprzeciwił się poprawieniu albo usunięciu prawa weta, zapewniającego równość pomiędzy 5 wielkimi mocarstwami. Atmosfera wojenna, jaka zapanała w świecie, — oświadczył Manuiliński — jest wynikiem gadaniny różnych militarystów, senatorów, a nawet akredytowanych ambasadorów. Nieodpowiedzialna propaganda powoduje napięcie pomiędzy wielkimi mocarstwami i osłabia więzy pomiędzy Narodami Zjednoczonymi.

Przed zebraniem plenarnym Zgromadzenia obradowała komi-

sja główna, która wysunęła dwie propozycje. Szef delegacji brytyjskiej Noel Baker zaproponował przyjęcie następującej rezolucji, wysuniętej poprzednio przez Molotowa: „Celem wzmocnienia pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego Zgromadzenie Ogólne uznaje za konieczność redukcję zbrojeń. Odpowiedni układ powinien w pierwszym rzędzie obejmować zakaz produkcji i użycia bomby atomowej dla celów wojennych”.

Rezolucja została przyjęta bez dyskusji i przekazana do komisji dla spraw politycznych i bezpieczeństwa. Następnie komisja zajęła się wnioskiem Belgii, Czechosłowacji, Danii, Norwegii i Wenezueli, domagającym się wnie- sienia sprawy hiszpańskiej na

porządek dzienny jako odrębnego punktu.

WARSZAWA. — Po zakończeniu ogólnych obrad na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ rozpoczyna swe prace poszczególnie komisje. Pierwsza będzie obradować komisja społeczno-humanitarna, która zajmie się zagadnieniem uchodźców. Na dzisiejszym posiedzeniu komisja ta wybrała swe władze oraz ustaliła porządek obrad.

WARSZAWA. — Delegacja amerykańska zwróciła się do Zgromadzenia Ogólnego ONZ z wnioskiem, aby stała siedzibą Organizacji Narodów Zjednoczonych przenieść do San Francisco lub do Nowego Jorku.

NOWY JORK (obsł. wł.) — Debatą ogólną Narodów Zjednoczonych zakończyła się przekazaniem komisji wniosku ministra Molotowa w sprawie ograniczenia zbrojeń. Sesja plenarna odbędzie się za dwa tygodnie.

Wczoraj obradowała komisja budżetowa. Delegat Wielkiej Brytanii podał krytykę wysokości budżetu ONZ na rok 1947, wynoszącego 6 milionów funtów, wypowiadając się za przeniesieniem Organizacji Narodów Zjednoczonych do Europy.

Obradowała także komisja społeczno-humanitarna, przy czym głównym tematem jej rozmów była kwestia uchodźców.

Układ poczdamski podstawą rokowań w sprawie Niemiec

NOWY JORK (SAP) — Amerykański sekretarz stanu Byrnes oświadczył, że zwrócił się do ministrów spraw zagranicznych o wyznaczenie zebrania zastępców ministrów celem przedyskutowania zagadnień traktatu z Niemcami. Będzie on opierał się na układzie poczdamskim jako podsta-

Truman, Bevin i Byrnes debatować będą nad sprawą Palestyny

LONDYN. — W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, iż podczas pobytu w Stanach Zjednoczonych minister Bevin przeprowadzi rozmowę z sekretarzem stanu Byrnesem w sprawie Palestyny. Bevin poruszy sprawę tę również i w rozmowie z prezydentem Trumanem, którego poglądy na sprawę palestyńską jest, jak wiadomo, krótko inny od poglądów Wielkiej Brytanii. — Omawiana ma być sprawa natychmiastowego wpuszczenia do Palestyny 100.000 uchodźców żydowskich. Minister Bevin ma podobno zamiar zaproponować Stanom Zjednoczonym udział w administrowaniu Palestyną.

LONDYN. — Dziś w Berlinie przewodniczący rady wykonawczej amerykańskiego komitetu rozdziału pomocy oświadczył, że masowa emigracja uchodźców żydowskich z Polski spadła obecnie do liczby 200 osób dziennie. Wciąż wrzesnia emigracja osiągnęła imponującą liczbę 30.000 Żydów.

Dégrelle ukrywa się w Brazylii

WARSZAWA. — W Brazylii czynione są poszukiwania za przawodcą reżimów belgijskich, który po ucieczce z Hiszpanii miał się schronić w tym kraju.

Pozbawienie Niemców obywatelstwa polskiego

WARSZAWA (SAP). — Niedawno ogłoszony został dekret o odpowiedzialności prawnej osób, które w latach 1939 — 1945 wpisały się na niemiecką listę narodową.

Niebawem będzie opublikowany dekret o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego osób istotnie przynależnych do narodowości niemieckiej.

Ustawodawca wychodzi z słusznego założenia, że Niemcy są z natury rzeczy wrogo nastawieni do Państwa Polskiego i wobec tego pozbawia obywatelstwa polskiego osoby, które wykazały swym zachowaniem się oraz dotychczasowym sposobem życia przynależność do narodu niemieckiego.

Osoba, pozbawiona obywatelstwa podlega wysiedleniu z kraju, a majątek jej ulega konfiskacie na rzecz Skarbu Państwa.

Utrata obywatelstwa nie rozciąga się na współmałżonka, chyba, że współmałżonek ten wyraził chęć opuszczenia Polski. Niepełnoletnie dzieci tracą obywatelstwo wraz z obojgiem rodziców.

Jeżeli osoba, która na zasadzie nowych przepisów winna być wysiedlona z granic Państwa, będzie skazana na karę pozbawienia wolności za inne przestępstwa, wówczas wysiedlenie nastąpi po odciernieniu kary.

O pozbawieniu obywatelstwa orzekać będą władze administracji ogólnej pierwszej instancji. Od ich decyzji istnieje prawo odwołania się do Sądów Okręgowych, które rozpatrywać będą te sprawy w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.

nych na str. 14-iej głosi dosłownie:

„W tych warunkach emigracja staje się jednym z najistotniejszych czynników, mogących wpłynąć na odciążenie kraju od nadmiernej ilości małorolnego proletariatu wiejskiego, czy elementu nieproduktywnego gospodarstwa i spowodować osłabienie ciśnienia demograficznego...”

I rzeczywiście, w latach 1919 — 1939 wyemigrowało z Polski około 2 miliony 200 tysięcy osób. Jeżeli od tej liczby odjąć wychodźców, którzy powrócili do Polski — to w każdym razie okaże się, że w okresie 20 lat niepodległości, Polska straciła około 1 milion 200 tysięcy obywateli, którzy, by szukać chleba, zmuszeni byli udać się na tulaszkę do obcych krajów.

Polska przedwrześniowa nie była w stanie rozwiązać problemu przeludnienia polskiej wsi. Emigracja zubożała naród polski, ale nie potrafiła zapobiec faktowi, że z roku na rok przeludnienie na wsi wzrastało.

A jak Nowa Polska rozwiązuje, względnie zamierza rozwiązać problem przeludnienia rolniczego?

Reforma rolna stanowiła pierwszy krok w kierunku odciążenia gospodarstw chłopskich od zblednych ludzi. Ale wobec ogromu zagadnienia przeludnienia rolniczego, jasne jest, że sama reforma rolna nie mogła w pełni go rozwiązać.

Następny krok naprzód w kierunku rozładowania przeludnienia na wsi stanowi osadnictwo na

Ziemiach Odzyskanych. Z 4 milionów Polaków, którzy osiedlili się na Ziemiach Odzyskanych, przeszło połowę — dokładnie 2.150 tysięcy — stanowi ludność rolnicza.

Znaczna część tej ludności, to repatrianci ze wschodu, ale znaczna część, to osadnicy, rekrutujący się z przeludnionych okręgów rolniczych Polski.

Reforma rolna i osadnictwo na zachodzie zmniejszyły w znacznym stopniu przeludnienie polskiej wsi, ale problemu tego ostatecznie nie rozwiązały.

Zlikwidować przeludnienie wsi może tylko szeroki rozwój gospodarczy kraju, całkowita przemiana i uzdrowienie chorej i zwiniętej struktury gospodarczej Polski przedwrześniowej.

Nowa Polska rozwiązuje problem zblednych ludzi na wsi, w drodze planowej. Trzyletni plan odbudowy gospodarstwa państwa dla- szczy, poważny krok naprzód w kierunku ostatecznego zlikwidowania największej bolączki naszej wsi i całego naszego życia gospodarczego.

Oto cyfry:

1) W latach 1947—1949 przewiduje się osiedlenie na Ziemiach Odzyskanych dalszej ludności rol- niczej w ilości 860 tysięcy osób. Pozweli to stworzyć na Ziemiach Odzyskanych 215 tysięcy nowych polskich gospodarstw chłopskich. Nowi osadnicy rolni napłyną przeważnie z przeludnionych ok- regów ziem dawnych, odciażając je od zblednych ludzi.

2) W sektorze uspołecznionym

naszej gospodarki, ilość zatrudnionych w 1949 roku, w porównaniu z 1946 r. wzrośnie o 758,5 tysięcy osób. Tylko przemysł państwowy zatrudni 335 tysięcy nowych robotników. Prace nad odbudową zniszczonych osiedli zatrudnią 229 tysięcy nowych robotników.

Oznacza to, że plan 3-letni zapoczątkuje szerokie uprzemysłowanie naszego kraju, zapoczątkowuje proces wielkiej wędrowki ludności ze wsi do miasta, z rolnictwa do przemysłu.

3) Tymczasowe liczby podstawowe do planu odbudowy gospodarstwa przewidują, że w 1949 r., zatrudnienie w rolnictwie zmniejszy się w porównaniu z 1946 roku o 240 tysięcy osób, przy bardzo dużym wzroście produkcji rol- nej (a więc dobrobytu chłopów). Zwolnione ze wsi polskiej siły robocze napłyną przede wszystkim do przemysłu: przemysł wchłonie również przyrost siły roboczej na wsi.

Co to oznacza? Oznacza to, że za- sadniczy przełom już nastąpił. Podczas gdy w Polsce przedwrze- śniowej przeludnienie na wsi ro- sło — u nas przeludnienie to za- czeło się już zmniejszać w toku dokonywania 3-letniego planu.

Plan odbudowy gospodarstwa zlikwiduje jeszcze w pełni przeludnienia wiejskiego w Polsce, ale plan ten zmniejszy jego rozmiary, założy podwaliny dla całkowitego zlikwidowania go w przyszłości.

5.000 uczonych niemieckich w Anglii i USA pracuje nad tajną bronią

BERLIN (AZ). — Jak donosi pismo berlińskie „Tägliche Rundschau” w Anglii i USA pracuje obecnie około 5.000 niemieckich uczonych w dziedzinie energii atomowej, rakietowej i innych tajnych broni. Prof. Otto Hahn, który w 1939 r. starał się rozbić atom, pracuje w laboratorium, położonym o 40 mil od Londynu. Główny wynalazca broni V 2 Werter von Braun pracuje w Ameryce.

Zamach na ambasadę brytyjską w Rzymie

RZYM (obsł. wł.) — W związku z dokonaniem zamachem na ambasadę angielską w Rzymie policja przeprowadziła dochodze- nia, w wyniku których dwie oso- by zostały aresztowane. Premier włoski de Gasperi podkreślił, że dokonany zamach nie jest wyrazem woli ludu włoskiego.

Wicepremier Nenni potwierdził, że naród włoski zawsze był przy- jaźnie usposobiony do Wielkiej Brytanii. Prezydent republiki włoskiej de Nicola wyraził ubole- wanie, oświadczaając, że zama- chu mógł tylko dokonać wróg na- rodu włoskiego. Według nadoch- dzających wiadomości, sekretarz partii komunistycznej opubliko- wał komunikat, w którym stwier- dził, że odpowiedzialność za do- konanie zamachu spada na ele- menty faszystowskie.

Kanada zwróci nam nasze złoto

Minister Dąbrowski o wynikach podróży do Stanów Zjednoczonych i Kanady

WARSZAWA — Wczoraj minister Dąbrowski na konferencji prasowej poinformował opinię o wynikach swojej podróży do USA oraz Kanady.

Rząd kanadyjski odniósł się z całą życzliwością do postulatu Polski — natychmiastowego zwolnienia złota polskiego zdeponowanego w Banku Kanadyjskim. Jest ono w ilości 70 milionów złotych do dyspozycji Narodowego Banku Polskiego, co w dużej mierze przyczyni się do wzmożenia siły nabywczej naszej waluty.

Rząd Stanów Zjednoczonych A. P. również przychylnie odniósł się do postulatu zwolnienia zdeponowanego przez Polskę złota w USA. Sprawa ta nie jest jeszcze załatwiona ostatecznie, ale znajduje się na dobrej drodze. W USA posiadamy złota na sumę około 29 milionów dolarów.

Natomiast sprawa naszego złota w Anglii utknęła, jak wiadomo, na martwym punkcie.

Polska złożyła swego czasu wniosek do Międzynarodowego Banku Gospodarczej Odbudowy i Rozbudowy o przyznanie pożyczki w wysokości 600 milionów dolarów, którymi częściowo sfinansowalibyśmy inwestycje przewidziane przez 3-letni narodowy plan gospodarczy. Wniosek odpowiednio umotywowany, został przychylnie przyjęty przez wiele osób uczestniczących we władzach Banku.

Dyrekcja rozpatruje jeszcze szczegółowo wniosek Polski. Celem dostarczenia dalszych danych faktycznych i cyfrowych, wyjeżdża w dniach najbliższych do USA komisja polskich ekspertów, którzy czuwać będą nad biegiem sprawy.

Min. Dąbrowski scharakteryzował następnie pokrótce naszą obecną sytuację gospodarczą.

Budżet jest zrównany, a zadłużenie Skarbu Państwa w Banku Biletowym w ciągu ostatnich dwóch miesięcy zmalało o miliard złotych. Wzrost kredytów na cele inwestycyjne i produkcyjne rozwija się normalnie i w zupeł-

nej zgodności z planem. W takiej sytuacji ruch cen, jaki ostatnio dał się zaobserwować, nie znajduje żadnego uzasadnienia gospodarczego i Rząd traktuje go jako świadomą robotę elementów spekulacyjnych i reakcyjnych, która w ciągu ostatnich dwóch lat była już podejmowana kilkokrotnie.

Rząd od 1 września r. b., podniósł zarobki robotników i urzędników, podwyższając ogólny fundusz płac o 20 proc. Podwyżka ta uzasadniona była tym, że od kwietnia 1945 r. do września

1946 r. wskaźnik cen obniżył się o 10 proc., produkcja przemysłowa ustawicznie wzrasta, a zbiorów tegorocznych mieliśmy pomyślnie.

Jednakże spekulanci postanowili podwyżkę płac robotniczych zainkasować dla siebie. Dzięki zrecznemu lansowaniu plotkom, starano się powstrzymać dopływ towarów ze wsi do miasta i śrubować ceny artykułów posiadanych na składzie. Hurtownie włókien nie zaopatrzyły się obficie w towar, nie sprzedając go pół-hur-

towniom i detalistom, co spowodowało sztuczne zmniejszenie podaży i wzrost cen.

Min. Dąbrowski oświadczył, że Rząd nie pozostanie wobec tych zjawisk bezczynny, lecz użyje szeregu środków, aby je zlikwidować. Wartość nabywca złotego nie będzie uszczuplona, a realna wartość zarobków robotniczych i pracowniczych nie tylko nie będzie zmniejszona, ale przeciwnie, wzrastać będzie w miarę postępów odbudowy kraju stopniowo i ustawicznie.

Druka konferencja przewodniczących Wojew. Rad Narodowych

WARSZAWA (PAP). — W dniu 29 b. m. rozpoczęła w Belwederze obrady druga konferencja przewodniczących Wojewódzkich Rad Narodowych, która potrwa 2 dni.

Obrady toczą się pod hasłem: podstawowe zadania Rad Narodowych, polegają na wychowaniu obywateli i wciągnięciu ich do współudziału w wykonywaniu zadań państwowych i społecznych.

Wiceprezydent KRN Szwabie poruszył zagadnienia finansowe samorządu i zadania stojące przed Radami Narodowymi.

Prezes Centralnego Urzędu Planowania Bobrowski stwierdził, że w I kwartale 1947 r. stworzon zostanie sieć delegatów regionalnych CUP-u (Centr. Urz. Plan.). Mówca wyszczególnia zadania Rad Narodowych, do których należą: kontrola wykonywania planu narodowego, zagadnienie planów regionalnych i problemy bezpośredniej działalności gospodarczej samorządu.

Dyrektor generalnego komisarsza wyborczego Szafranski, wskazał jakie zadania stoją przed Radami Narodowymi w okresie wyborów.

W dalszym ciągu przemówił Prezydent Bierut. Wskazał on, że Rady Narodowe mają czuwać nad tym, aby działalność organów wykonawczych samorządu terenowego i działalności aparatu różnorodnych urzędów i władz publicznych — nie tylko odpowiadała rzeczywistym potrzebom najszerzych mas ludu pracującego, ale również, żeby działalność ta znajdowała się pod nieustanną kontrolą społeczeństwa, pod kontrolą tych właśnie najszerzych mas ludowych. Na przykładzie autochtonicznej ludności na Ziemiach Odzyskanych, Prezydent wskazuje, jako zadanie Rad Narodowych wnikliwe podejście, które potrafi w każdym poszczególnym wypadku znaleźć właściwe z punktu widzenia ogólnych interesów państwa i sprawiedliwe z punktu widzenia sytuacji indywidualnej każdego oddzielnego obywatela — rozwiązanie sprawy.

Rady Narodowe winny umieć wziąć w obronę specyficzne potrzeby obywatela — człowieka pracy i pomóc mu w dostosowaniu tych jego potrzeb do norm ogólnych. Rady Narodowe winny umieć regulować działania po szczególnych ogniw aparatu wykonawczego w taki sposób, aby te działania nie stawały się nadużyciem

władzy, aby nie przekształcały się w biurokratyczny, czy bezmyślny mechanizm.

W okresie tak wielkich i głębokich przełomów w życiu społecznym i głębokich zmian strukturalnych w nowym naszym demokratycznym układzie społecznym, politycznym i gospodarczym, Rady Narodowe mogą i powinny odegrać szczególnie ważną rolę organizacyjnego łącznika między aparatem państwowym i ludem pracującym, rolę czynnika kontroli społecznej, regulującego i przekształcającego działalność i funkcje aparatu wykonawczego, państwowego i samorządowego, w instrumenty gietki, czuły, rozumny, ułatwiający życie obywatelowi — człowiekowi pracy i służący wiernie i ofiarnie interesom i potrzebom narodu.

Prezydent wskazuje dalej na nieścisłość poglądu o tymczasowości Rad Narodowych tym, że Rady Narodowe utracą swą dzisiejszą rolę łącznika organizacyjnego między reprezentacją ogólnokrajową — parlamentem, a terenowymi ogniwami życia społecznego i samorządowego. Sejm przedwojenny był taką reprezentacją, odenwaną w ciągu swej 5-letniej kadencji od jakichkolwiek wpływów, czy więzi organizacyjnej z terenem.

Druka nota Polskiej Misji Wojskowej do Sojuszniczej Rady Kontroli w Berlinie

BERLIN (PAP). — Ogłoszono tu tekst drugiej noty Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie podpisanej przez gen. Prawina, w sprawie antypolskich wystąpień prasy niemieckiej. Nota skierowana jest do Sojuszniczej Rady Kontroli Niemiec i przypomina, że już 17 września Polska Misja Wojskowa zgłosiła analogiczny protest. Od tego czasu zaszły nowe wypadki, mające charakter zorganizowanej akcji na wielką skalę i skierowane przeciwko uchwałom poczdamskim. Nota cytuje wystąpienie Paula Loebe na łamach „Telegraphu“ w sprawie wysiedlonych z Polski Niemców, ministra Bluechera z Oldenburga, który domagał się powrotu chłopów niemieckich do Poznańskiego oraz Marii Sevenich, wzywającej do utworzenia „Reichswehry“, która mogłaby siłą rozstrzygnąć problem niemieckich granic wschodnich. Nota stwierdza, że wymienione publikacje i oświadczenia stanowią naruszenie postanowień Rady Sojuszniczej. Dowodzą odradzania się militarystyki niemieckiej, która powinna spotkać się z natychmiastową energiczną odprawą ze strony sojuszników. Nota domaga się ukarania winnych oraz przedsięwzięcia kroków, uniemożliwiających w przyszłości wystąpienia antypolskie i akcje nacjonalistyczne ze strony Niemców.

WARSZAWA (PAP). — W dniu dzisiejszym dyrektor departamentu osiedleńczego Ministerstwa Ziemi Odzyskanych, Lechowicz, przedstawił prasie warszawskiej aktualny stan akcji osiedleńczej na Ziemiach Odzyskanych. Stwierdził on, że na ziemiach tych przebywa obecnie 4.237.040 Polaków, w porównaniu do 2.719.320 przebywających tam w lutym b. r. 69 proc. Polaków na Ziemiach Odzyskanych jest zatrudnionych na roli. Terytorialnie, największe zgęszczenie ludności jest obecnie na Śląsku Opolskim i w województwie wrocławskim.

Napływ ludności polskiej z Ziemi centralnych jest ciągle jeszcze wielki. Również repatriacja z zagranicy nie wykazuje tendencji malejących. Z Ju gostawia ma przybyć w najbliższym czasie już ostatni transport. Ogółem przybyło stamtąd ponad 30.000 Polaków, którzy na początku bieżącego stulecia opuścili Polskę, osiedlając się w Bośni. Obecnie ten wartościowy element osadniczy objął powiat Bolestawa na Dolnym Śląsku. Nadchodzą ciągle transporty polskich górników z Francji oraz osadników rolnych z Saksonii, notuje się też stały powrót Polaków z obozów w brytyjskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech.

Na Ziemiach Odzyskanych daje się odczuć niedostateczny stan pogłowia

Audience w Belwederze

WARSZAWA (PAP). — W dniu 30 b. m. Prezydent Bierut przyjął przedstawicieli nowo obranego kierownictwa PSL Nowe Wyzwolenie w osobach: wiceministra Reka, Lityńskiego, Bertolda, Iwanowskiego i innych.

W dniu dzisiejszym przybyli do Warszawy delegaci polscy na konferencję pokojową w Paryżu, Minister Wierbowski i ambasador Skrzyszewski, którzy złożyli w Belwederze Prezydentowi Bierutowi sprawozdanie z prac delegacji na konferencji pokojowej.

Działalność PSL Nowe Wyzwolenie na Dolnym Śląsku

WARSZAWA (PAP). — Przed kilku tygodniami rozpoczęło swą działalność na terenie Dolnego Śląska PSL Nowe Wyzwolenie. Ostatnio w powiatach Trzebnica i Lubiąż członkowie powiatowych zarządów PSL, osadnicy dotychczas zrzeszeni w tym Stronnictwie — przeszli w większości do Nowego Wyzwolenia. W powiecie Lignica cały zarząd powiatowy PSL i wszystkie koła gminne zgłosiły również swój akces do Nowego Wyzwolenia. Powstały ponadto nowe koła.

Również wśród młodzieżowych organizacji WICI na Dolnym Śląsku PSL Nowe Wyzwolenie zyskało sobie wielu zwolenników.

Obecnie w 10 powiatach województwa wrocławskiego pracują i przejawiają ożywioną działalność komitety powiatowe PSL Nowe Wyzwolenie, zaś w 15 dalszych powiatach prace organizacyjne są w toku.

Nowe dary Szwajcarii dla Polski

WARSZAWA (PAP). — Minister Pracy i Opieki Społecznej, Kurjłowicz przyjął przedstawicieli organizacji szwajcarskiej „Don Suisse“, szefa delegacji Raymonda Courvoisier i dr. Pierre Christin.

Organizacja „Don Suisse“ ofiarowała ludności polskiej nowy dar w postaci kompletnie urządzonego gabinetu dentystycznego, który będzie docierał do najdalszych zakątków Polski, udzielając pomocy dentystycznej przede wszystkim dzieciom, a następnie dorosłym. Leczenie będzie zupełnie bezpłatne. Misja szwajcarska daje wszystkie materiały dentystyczne.

Akcja leczenia rozpocznie się w Otwoju, gdzie towarzystwo „Don Suisse“ zorganizowało „wioskę dziecięcą“, poczym wagon dentystyczny uda się w objazd po Polsce.

Ofiary hitlerizmu

WARSZAWA (PAP). — Na terenie Wrocławia w okolicy dworca kolejowego Wrocław na Odrze trwają od kilku dni prace ekshumacyjne. Prace te prowadzi misja francuska, posiadająca dane o pogrzebaniu w tym miejscu zamordowanych przez Niemców obywateli francuskich. Dotychczas wydobyto i częściowo zidentyfikowano zwłoki 100 osób, które przewieziono na specjalnie założony cmentarz.

Akcja osiedleńcza na Ziemiach Odzyskanych

WARSZAWA (PAP). — W dniu dzisiejszym dyrektor departamentu osiedleńczego Ministerstwa Ziemi Odzyskanych, Lechowicz, przedstawił prasie warszawskiej aktualny stan akcji osiedleńczej na Ziemiach Odzyskanych. Stwierdził on, że na ziemiach tych przebywa obecnie 4.237.040 Polaków, w porównaniu do 2.719.320 przebywających tam w lutym b. r. 69 proc. Polaków na Ziemiach Odzyskanych jest zatrudnionych na roli. Terytorialnie, największe zgęszczenie ludności jest obecnie na Śląsku Opolskim i w województwie wrocławskim.

Napływ ludności polskiej z Ziemi centralnych jest ciągle jeszcze wielki. Również repatriacja z zagranicy nie wykazuje tendencji malejących. Z Jugostawia ma przybyć w najbliższym czasie już ostatni transport. Ogółem przybyło stamtąd ponad 30.000 Polaków, którzy na początku bieżącego stulecia opuścili Polskę, osiedlając się w Bośni. Obecnie ten wartościowy element osadniczy objął powiat Bolestawa na Dolnym Śląsku. Nadchodzą ciągle transporty polskich górników z Francji oraz osadników rolnych z Saksonii, notuje się też stały powrót Polaków z obozów w brytyjskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech.

Na Ziemiach Odzyskanych daje się odczuć niedostateczny stan pogłowia

bydłęcego i trzody chlewnej oraz koni, których na 330.000 gospodarstw rolnych jest zaledwie 200.000 sztuk. Pomoc noszą tu traktory państwowe, nadchodzące transporty koni z Danii i Stanów Zjednoczonych oraz stały dowóz koni z Polski centralnej

Dyrektor Lechowicz przedstawił osiągnięcia będącej obecnie w toku akcji spółdzielczo-parcelacyjnej i pracowniczo-parcelacyjnej. Ponad 27.000 ha ziemi przekazano już zespołom chłopskim do zagospodarowania. Spółdzielnie są zawiązywane na okres nie dłuższy niż 5 lat, po którym będą rozwiązane, a spółdzielcy gospodarować będą na swych działkach indywidualnie.

Akcja pracowniczo-parcelacyjna polega na tym, że państwowy zarząd nieruchomości ziemskich angażuje pracowników do administrowanych przez siebie majątków, którzy po 5 latach otrzymają ziemię z parcelacji oraz pełne wykupowanie dla swych gospodarstw indywidualnych. Dyrektor Lechowicz zaznaczył, że akcja ta jest zupełnie nową formą spółdzielczości i ludność wiejska Polski Centralnej naocześnie się przekonała, że nie ma tu mowy o jakiegokolwiek gospodarce kolektywnej, a chodzi tylko o udostępnienie bezrolnym otrzymania ziemi na własność.

Rozwój gospodarczy Z. S. R. R.

MOSKWA (PAP). — W tych dniach w biurze odczytowym przy ministerstwie szkolnictwa ZSRR wygłoszony został odczyt o zadaniach gospodarczych ZSRR. Prelegent podał ciekawe zestawienia liczbowe rozwoju gospodarczego ZSRR i rozwoju gospodarczego państw kapitalistycznych.

Pod względem tempa rozwoju, ZSRR stoi na pierwszym miejscu w świecie. Średni roczny wzrost produkcji przemysłowej ZSRR w okresie od 1929 do 1937 wyniósł 20 proc., podczas, gdy średni wzrost przemysłu całego świata kapitalistycznego, w tym okresie wyniósł zaledwie 0,3 proc. Pod względem rożniarów produkcji przemysłowej ZSRR, wysunął się podczas trzeciej 5-letki na drugie miejsce w świecie, a pierwsze w

Europie, wyprzedziwszy Niemcy, Anglię i Francję. Pod względem produkcji, przypadającej na głowę ludności, ZSRR pozostawił daleko w tyle poziom Rosji przedrewolucyjnej. W roku 1933 ogólna produkcja przemysłowa na głowę ludności była w Rosji przeszło 20 razy niższa, niż w Stanach Zjednoczonych, zaś w r. 1940 tylko niepełna 3 razy. Należy przy tym uwzględnić, że przyrost ludności w Związku Radzieckim jest wyższy, niż w krajach kapitalistycznych. Przemysł radziecki charakteryzuje się większym naciskiem na budowę maszyn, niż przemysł krajów kapitalistycznych.

Nowy plan 5-letni przewiduje dwukrotny wzrost produkcji maszyn, w porównaniu z rokiem 1940. Pod koniec obecnej 5-letki, liczba

obrabiarek w Związku Radzieckim dojdzie do 1.300 tysięcy, t. zn. będzie o 30 proc. wyższa, niż ich liczba w Stanach Zjednoczonych w roku 1940. Gospodarka planowa i socjalistyczne metody organizacji pracy, pozwoliły Związkowi Radzieckiemu znacznie wyprzedzić państwa kapitalistyczne pod względem tempa wzrostu wydajności pracy. Roczna produkcja przemysłowa, przypadająca na jednego robotnika w Stanach Zjednoczonych osiągnęła w roku 1937 poziom półtora raza wyższy, niż w roku 1913. W ZSRR wzrosła ona w tym czasie przeszło 3-krotnie. Nowy plan 5-letni przewiduje podwyższenie w roku 1950 wydajności pracy do poziomu o 36 procent wyższego, od poziomu przedwojennego.

Wieś czyta

Chłopom ku rozwadze...

Wiemy o tym dobrze, że reformy, które zostały dokonane w Polsce, reformy, o które lud walczył przez 1000 lat naszej historii, nie dokonał dotąd żaden rząd. Dokonał ich obecny Rząd Jedności Narodowej. I oto dziwo, przeciwko temu rządowi stanęła nawet część tych, dla których dzieło to zostało dokonane. Przypominają mi się słowa powtarzane przez starych działaczy społecznych, że za pracę dla ludu nie należy oczekiwać nagrody wdzięczności, lecz niewdzięczności.

Cokolwiek by można powiedzieć o obecnym ustroju, nie możemy powiedzieć, że obecny ustrój jest kapitalistyczny i że obecny ustrój jest komunistyczny. Bo rząd kapitalistyczno-obszarniczy nie przeprowadziłby reformy rolnej, nie wydziedziczyłby obszarników i fabrykantów, nie dałby szerokiej oświaty dla ludu, synom chłopskim nie dałby szlif oficerskich, a to wszystko zrobił nie kto inny, tylko rząd obecny. Nie można się więc dziwić, że jest on zwalczany przez elementy obszarniczo-kapitalistyczne. Ustroju obecnego nie można również nazwać socjalistycznym lub komunistycznym, gdyż nie ma u nas kolektywnej gospodarki rolnej, nie ma kolchozów i nie będzie ich, pomimo tego, że reakcja tak głośno krzyczy o nich i ciągle straszy nimi chłopca.

Pamiętamy wszyscy dobrze czasy przedwojenne, gdy to czynniki kapitalistyczno-obszarnicze szły ręką w rękę przeciwko chłopu i robotnikowi. Wtedy nie uznawano zielonych sztandarów SL, nie uznawano „Wici“, nie uznawano czerwonych sztandarów PPS.

My wiemy, że zielone sztandary SL i „Wici“ oraz czerwone PPS nie miały miejsca w kościele; to były kolory wyklęte, bo niosły ze sobą hasła wolności dla ludu pracującego wsi i miast.

A oto w roku 1945/46 nastąpił nagły zwrot: księża poświęcają sztandary i nie tylko nawołują głośno z ambon, ale namawiają nawet po cichu do wstępowania do zniechwilonych niegdyś „Wici“, namawiają do wstępowania do PSL, ale odstraszały w dalszym ciągu od SL i zohydzały je w oczach chłopów — jak zaraz.

A kler wie dobrze, że SL broni interesów chłopca, podczas gdy PSL — to obrońcy interesów obszarników i kapitalizmu.

Nie jest prawdą, że SL się zmieniło. Ani SL się nie zmieniło, ani kler się nie zmienił, ani stosunki się między nimi nie zmieniły, lecz pozostały takie, jakie były do 1939 roku.

Jedno się tylko zmieniło w obecnej Polsce: niema już endecji, niema oene ru (O. N. R.), ale na ich miejsce jest PSL, jest NSZ i WIN.

Czy nie wierzyć? — Zapytajmy więc głośno byłych endeków i sanatorów, kogo oni popierają? — a wszyscy jednogłośnie odpowiedzą — Mikołajczyka.

Któż — jeśli nie oni cieszą się po cichu z istnienia band leśnych, które lupią skórę chłopu i zabierają ostatni jego ciężki trud.

To nie kto inny, tylko oni przed wojną napuszczali na chłopca bandę komorników, poborców podatkowych, a teraz w dalszym ciągu ściągają z niego podatki przez bandy leśne, podatki, które miast zasilić skarb państwa, idą na pijatyki i zabawy bandytów.

Czy więc zmienili się ci panowie? — Nie. Trochę tylko przemieniły szatę i ilagę. Na chorążego zaprosili Mikołajczyka, aby ich chronił swym zielonym kolorem i masą chłopską. Ukrywają się w ten sposób za szerokimi plecami chłopskimi prowadzą nadal swoją robotę.

Obserwując dzisiejsze stosunki, zagognione walki polityczne — widzę jedno wielkie nieporozumienie — tragiczne dla ludu.

Obszarnik niezadowolony, że musiał pożegnać się z pałacem wiejskim, miękkim fotelem i karocą z czwórka koni i fabrykant, który musiał się wyrzec swych milionowych dochodów, muszą być niezadowoleni z tego, co się w Polsce dokonało w roku 1945/46 i temu dziwić się nie można.

Ale, że razem z nimi idzie nieraz chłop polski — to nie tylko nieporozumienie, to nie tylko pomyłka, ale — to tragedia ludu polskiego.

Bo czyż nie jest to tragedia, że lud występuje przeciwko temu, o co walczył przez tysiąc lat historii Polski? Bo czyż nie jest tragedią, że idzie się dziś pod ramię razem z tym, z kim się walczyło?

To jest największa tragedia chłopca polskiego, że reakcja, że wrogowie wsi i chłopca do walki przeciwko chłopu — wrzegli samego chłopca. Bo czyż nie jest największą tragedią, jeśli brat brata, sąsiad sąsiada zabija lub czyha na jego zgubę? Bo czyż nie jest fatalną pomyłką i tragedią, że w PSL i Mikołajczyku widzi jedyny ratunek bandyta z NSZ, obszarnik chcący wrócić do swego dworu, fabrykant do fabryki, spekulant do niecznych interesów i razem z nimi również chłop?

Ten oto chłop, który tyle razy był już oszukany i tym razem dał się wywieść w pole. Zwolennicy Mikołajczyka mówią, że chcą tylko zwyciężyć przy wyborach nawet przy pomocy wrogich sił, a później dadzą sobie radę z wszelką reakcją.

Jeśli Mikołajczyk już dziś dopuści do tego, że w Ministerstwie Rolnictwa

razdzą sanatorzy sprzed 1939 r., jeśli dopuści, aby w Urzędach Ziemskich i w resztówkach rządził: obszarnicy, to co byłoby wówczas — gdyby do władzy doszło PSL?

Czy Mikołajczyk, nawet przy współudziale uczciwych elementów chłopskich z PSL, dałby sobie radę, gdyby zostały rozbite i pokonane 4 partie zblokowane?

Historia lat 1918 — 1926 rozbitcia sojuszu chłopsko-robotniczego doprowadziła do współpracy szlachty z Witosem w bloku Chjeno-Piasta, do zaminu majowego, a wreszcie — do klęski.

Oto były skutki niezrozumienia istoty i znaczenia bloku całego świata pracy z chłopem przeciwko wrogom demokracji.

Na szczęście, pomimo, że obecna sytuacja powojenna była podobna do sytuacji po tamtej wojnie, pomimo, że zastosowano podobne sposoby rozbitcia bloku chłopsko-robotniczego — rozbitcie to się nie udało. W części tylko rozbito ruch ludowy, wykorzystując nieświadomość mas chłopskich, mierzając podstępnie wypychając uczciwemu chłopu legitymację PSL.

Spotkaliśmy się z tym i na częstochowskim terenie. Niestety fałsz i kłamstwo mają krótkie nogi.

Opowiadania propagandowe o złej gospodarce, którymi próbowano ratować swoją sytuację, zwróciły się prze-

ciwko nim samym, gdyż ministerstwo rolnictwa, gospodarka rolą rządził w Polsce od samego początku nie kto inny jak oni, począwszy od 1-go ministra rolnictwa w PKWN w Lublinie — Witosa, poprzez Bertolda, na Mikołajczyku skończywszy.

A że nasze założenia gospodarcze są słuszne, musi przyznać nawet opozycja, dowodem czego jest jednomyślne przyjęcie przez KRN 3-letniego planu inwestycyjnego, kiedy nawet klub posłów z PSL głosował w komplecie za przyjęciem.

Jedynie słuszną polityką partii zblokowanych, słuszną i zdrową postawą SL sprawiły to, że chłopcy zorientowali się masowo, iż zostali wprowadzeni w błąd. Obecnie opuszczają szeregi PSL, a wstępują w szeregi prawdziwie postępowego ruchu chłopskiego.

Słowa te, to nie przechwałki o naszej słuszności i naszej sile. Fakty te potwierdza teren. Na całej linii chłopskiej odbywa się generalny odwrót od PSL i Mikołajczyka.

Niedalekie są czasy, kiedy będziemy mieli znowu silny i jednolity ruch ludowy pod zielonymi sztandarami SL, a Mikołajczyk nie spełniwszy zleceń Londynu — wróci tam — skąd przyjechał.

Prezes Powiatowego Zarządu Stronnictwa Ludowego w Częstochowie
(—) STEFAN REKAS

Twórzmy łańcuch stypendialny

Wyższa Szkoła Administracyjno-Handlowa w Częstochowie rozpoczęła swój drugi rok istnienia. Wspólny wysiłek społeczeństwa pomógł do powołania do życia tej pierwszej wyższej placówki naukowej w naszym Województwie. Rozpoczęła na początku ubiegłego roku akademickiego akcja stypendialna o tak dobrych wynikach, dzięki ofiarności sfer kupieckich i przemysłowych, umożliwiła kilkudziesięciu słuchaczom prowadzenie studiów mimo niedostatecznych środków finansowych.

Potrzeba wyższej uczelni, kształcącej w dziedzinach administracji i handlu, ujawniła się liczebnością zapisów na pierwszy rok akademicki. W mury Uczelni wkroczyło blisko 250 nowych słuchaczy. Jednakże wielu spośród nich, podobnie jak w roku ubiegłym, mimo osobistej pracy, nie uzyskuje środków wystarczających na poświęcenie się studiom, na zakup podręczników i opłacenie czesnego. Doświadczanie uczy, że młodzież bez pomocy ze strony starszego społeczeństwa, połączona pragnieniem wiedzy, a znu-

czona do ciężkiej walki o byt, wyczerpuje swe siły i niejednokrotnie jest dziesiątkowana chorobami.

Podobnie jak w roku ubiegłym, Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie apeluje do wszystkich przemysłowców i kupców swego okręgu o stworzenie Funduszu Stypendialnego Bratniej Pomocy Studentów WSAH przez szczodre jednorazowe lub periodyczne ofiary.

Już w st. onę Kielce odchodzi pociąg z Głównego Dworca

Drugi Oddział Ruchowo-Handlowy w Częstochowie PKP podaje do wiadomości publicznej, że poczynając od godz. 7-00 dnia 4 listopada 1946 roku pociągi pasażerskie w relacji Kielce — Częstochowa Nr 721/722, 723/724 przyjmowane i wyprawiane będą na i ze stacji Częstochowa Osobowa zgodnie z rozkładem jazdy, obowiązującym od dnia 14 lipca 1946 r.

O rewizję kupieckiej kalkulacji

Z posiedzenia kupców stowarzyszonych

W celu omówienia dzisiejszej sytuacji na rynku częstochowskim w dniu 25 b. m. w sali Stowarzyszenia Kupców w Częstochowie odbyła się wspólna konferencja kupiecka z Wiceprezydentem Kapalskim, przedstawicielami partii politycznych, z przedstawiicielem Poddelegatury Komisji Specjalnej oraz dyr. P. C. H.

Konferencja miała za zadanie umożliwienie obu stronom wypowiedzenia się w aktualnych zagadnieniach rynku.

Ze strony przedstawicieli władz oraz partii politycznych wyrażało się wyrażną dążność do wytworzenia atmosfery całkowitego porozumienia ze światem kupieckim.

Niestety, wśród dziesiątków argumentów, zarzutów w kierunku konsumenta, hurtowni, fabryk, rozporządzeń, transportu itp. kupcy nie znaleźli jednego słowa, które by świadczyło o przyznaniu się do częściowej chociażby winy leżącej w kalkulacji kupiectwa.

Delegat PPS w mocnych słowach przedstawił zebranym nieufność świata pracy i zarzuty wysuwane przeciwko kupiectwu. Ob. Witkowski uprzedził kupców, iż mimo obrony kupiectwa, z jaką występują obie partie robotnicze wobec burzących się robotników, mimo silnych argumentów wyka-

zuających, że winę ponosi nie tylko kupiec, ale także nieunormowane jeszcze stosunki gospodarcze w kraju — robotnik widzi złą wolę — przede wszystkim w postępowaniu kupiectwa.

Kupiec winien podejść do świata pracy bardziej społecznie, musi on zrozumieć, że liczenie na luksusowego klienta jest rachunkiem, który zawiedzie, klienta tego bowiem zbraknie z chwilą, gdy nieuczciwi dorobkiewiczowie powędrują na przeznaczone dla nich miejsca. Zostanie wówczas szary niezamożny konsument, a z tym należy się liczyć zawczasu.

Przedstawiciel świata pracy, Poseł ziemi częstochowskiej, ob. Zientarski-Janikowski wyraził zadowolenie, że z inicjatywy kupiectwa powstał projekt podobnego zebrania, które według słów ob. Posła winno dać rezultaty pozytywne i wytworzyć atmosferę wzajemnego porozumienia i wzajemnej współpracy. Występując jako przedstawiciel KRN, Poseł Zientarski-Janikowski oświadczył — „wydaliśmy prawa, które chronią kupca, tych praw przestrzegamy i będziemy ich bronić, oczywiście w ramach jakie przysługują obywatelowi — lojalnemu. I do tej lojalności was — kupcy — wzywamy. Wykorzystywanie koniunktury i wykonywanie okresu plotek politycznych, — nie jest lojalnością.

Błędy po stronie „Społem“, błędy popełnia także i P. C. H., przynajmniej, że macie trudności z transportem i obecną maną konsumenta — czynienia zapasów.

Czy jednak podnoszący z gruzów fabryki, walczący nieraz z największymi trudnościami robotnik kroczy drogą łatwizny życiowych? Jego podejście do pracy jest w najwyższej mierze społeczne i tego społecznego podejścia żądamy i od was kupcy, a wtedy oba wasze światy odnajdą z łatwością drogę porozumienia.

Stoimy dziś wobec realizacji trzechletniego planu gospodarczego i na te drodziej życzymy kupcom jak najpozytywniejszych wyników, — kończy Poseł Zientarski.

Wydaje się, że jednym z pozytywnych rezultatów konferencji stanie się porozumienie, jakie zawrze w najbliższym czasie kupiectwo tekstylne w Częstochowie z Państwową Centralą Handlową co, wierzymy, przyczyni się do spadku cen tekstyliów, na który czeka obecnie świat pracy.

Wagę swoją posiada oświadczenie dyrektora P. C. H., że zgodnie z postanowieniem Centrali z ubiegających się o sprzedaż towaru będą uprzywilejowani ci kupcy, którzy są członkami Stowarzyszenia Kupieckiego, winnego gwarantować swą powa-

gą ich rzetelne i uczciwe podejście do konsumenta.

Ze strony kupców słyszymy wiele rzeczowych i słusznych zarzutów rozbijających się jednak często o bezpodstawowość pretensji wnoszonych w dość płytkim ujmowaniu rzeczywistości powojennej, brak uwzględnienia momentów społecznych, a niekiedy i niechęć do ponoszenia trudów.

Spółczesność rozumie, że dziś nie jest łatwo być kupcem (mówię o kupcach uczciwych, zamilowanych w swój im zawodzie, szczerzących się nim), kupiec uzależniony bowiem od wielu momentów technicznych, od wzrastających cen hurtowych, od kaprysów klienta — musi manewrować, tak, by kalkulacja dała mu zyski.

O rewizję jednak tej kalkulacji, o zrezygnowanie z części zysków na dobro, robotnika, o rzetelne podejście do konsumenta, o rozumne spożycie w przyszłość — o to właśnie apeluje świat pracy do kupiectwa częstochowskiego.

Wierzymy, że rozmowy przeprowadzone na konferencji — dadzą wyniki pozytywne, i ci z kupców, których uczciwe, społeczne podejście skieruje na drogę wspólnego porozumienia ze światem pracy, pociągną za sobą resztę częstochowskiego kupiectwa. A korzystać będzie na pewno obopólnie.

Kronika kielecka

Plenarne posiedzenie Komitetu Wojewódzkiego Stronnictwa Demokratycznego

W dniu 26 października b. r. odbyło się w Kielcach plenarne zebranie Wojewódzkiego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego pod przewodnictwem prezesa Mec. Wniarskiego z udziałem delegatów CK SD z Warszawy pp. Lechowicza i Stelmacha.

Na zebraniu omówiono szereg spraw organizacyjnych i wysłuchano sprawozdania z działalności Stronnictwa.

Komitet wyraził opinię, iż na tle sytuacji międzynarodowej, w chwili, gdy raz po raz powtarzają się ataki na nasze granice zachodnie — rozbijanie jedności jest działaniem na szkodę Narodu.

Komitet Wojew. SD stwierdził, że miejsce SD w nadchodzących wyborach jest we wspólnym bloku wyborczym z PPR, PPS i SL, oraz z ugrupowaniami, które zgłoszą swój akces do bloku.

Komitet Wojewódzki wzywa wszystkich SD na terenie województwa do podjęcia czynności przygotowawczych do wyborów — w ścisłym zół działaniu z bratnimi partiami, zblokowanymi w kampanii wyborczej.

W końcu Komitet wojewódzki apeluje do Władz centralnych SD, ażeby zagwarantowały interes wyborczy SD w ramach bloku w normach, odpowiadających udziałowi Stronnictwa Demokratycznego i grup przez nie reprezentowanych w życiu publicznym Polski Demokratycznej. (I)

Wojewódzki Teatr im. Żeromskiego w Kielcach „Ptak“ Jerzego Szaniawskiego

Wojewódzki Teatr im. Żeromskiego pokusił się o wystawienie przepięknej komedii Szaniawskiego „Ptak“. Jak wspominaliśmy przed kilku dniami, Teatr kielecki jest teatrem naprawdę z „prawdziwego zdarzenia“ i wyrobił sobie zasłużoną pozycję wśród teatrów polskich. Zdobył tej pozycji było tym trudniejsze, że poprzedni sezon, mimo pewnych wysiłków i dobrej woli, nie potawił po sobie zbyt dodatnich wspomnień.

Wystawienie „Ptaka“ było swego rodzaju rewelacją artystyczną. Dyrektor, a zarazem reżyser wystawił go z ogromnym pietyzmem i właściwym zrozumieniem. Artyści z pp.: Orską, Zarzyckim i Skolimowskim na czele dali z siebie wszystko, ażeby zadowolić wymagania publiczności — trzeba przyznać dość trudnej. Tym razem piękno samej komedii zrobiło swoje — zrobiło też swoje staranie wystawienie sztuki i bardzo dobra gra artystów. Sztuka cieszy się ogromnym powodzeniem. (m)

Teatr i kina

4-go listopada Teatr

Teatr Woj. Kieleckiego im. St. Żeromskiego „Ptak“ Szaniawskiego. Komedia w 2-ach aktach.

Kina

Kino „Bałtyk“ wyświetla film produkcji francuskiej „Konflikt“. Początek seansów o godz. 18-ej i 20-ej. Kino „Warszawa“ film produkcji rosyjskiej „Czekaj na mnie“ w rolach głównych Borys Blinow, Walentyna Sierowa. Początek seansów o godz. 18-ej i 20-ej, w niedziele i święta o godz. 16, 18 i 20-ej.

Dyżury aptek

4-go listopada r. b.

Baliński, ul. Sienkiewicza 55.
5 listopada b. r.
Gieraltowski — Plac Wolności.

Przepisy gry

48-ej loterii klasowej przewidują, że odnowienie losów do III-ej klasy winno nastąpić najpóźniej 6-go listopada. Po tym terminie kolektor może sprządać nieodnowiony los komu innemu. A chętnych nie braknie bo w pozostałych dwóch klasach będzie jeszcze wylosowanych 34.000 wygranych na sumę 50 784.000 złotych, w tym:

MILION

4 wygrane po	500.000
26 wygranych po	100.000
40 „ „	50.000
115 „ „	20.000
445 „ „	10.000

Ciągnięcie III-ej klasy rozpoczyna się 9-go listopada, PAF 8991.

Kronika miejska

UWAGA!

Komitet Pom. Zimowej w Częstochowie apeluje do wszystkich obywateli, aby wszędzie w urzędach (na poczcie, kościele itp.) przy wpłacie na Fundusz Pomocy Zimowej żądali w zamian znaczków lub innej przewidzianej formy pokwitowania za swą wpłatę.

Komunikat OMTUR

Organizacja Młodzieży TUR Komitet Miejski podaje do wiadomości swych członków, że zebranie organizacyjne odbędzie się w sobotę dnia 2 listopada 1946 roku.

Obecność wszystkich ze względu na ważność spraw konieczna.

Powstanie Pow. Spółdzielni Ogrodniczo-Handlowej w Częstochowie

Zgodnie z planem Komitetu Organizacyjnego założenia Powiatowej Spółdzielni Ogrodniczo-Warzywnej jako placówki handlowej odbyło się dnia 27 października r. b. w lokalu Związku Ogrodniczego zebranie informacyjne z udziałem ogrodników z miasta i powiatu oraz amatorów i sympatyków ogrodnictwa. Na zebraniu po dłuższej rzeczowej dyskusji, w której przy ogólnym zainteresowaniu zebrani zabierali głos, postanowiono jednomyślnie założyć omawianą placówkę na terenie miasta Częstochowy.

W powyższym celu zwołuje się ostateczne organizacyjne zebranie na dzień 3 listopada r. b. w niedzielę o godz. 14 w lokalu Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych w Częstochowie. Na zebraniu tym zostanie przyjęty i zatwierdzony statut oraz dokonany wybór władz Spółdzielni.

Komitet Organizacyjny zaprasza amatorów, sympatyków oraz wszystkich zwolenników ogrodnictwa, do jak najliczniejszego udziału w zebraniu.

Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego poszukuje

Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie, Ekspozytura w Częstochowie, wyzywa wszystkie osoby mające konkretne informacje o działalności na szkodę Państwa Polskiego i ludności cywilnej polskiej w okresie okupacji niemieckiej: I. Józefa Heintza, komendanta miasta Częstochowy, majora policji niemieckiej (Schutz Polizei) zam. w Częstochowie przy ulicy Kopernika 6, a następnie przy ulicy Śląskiej 5. II. Fryderyka Wilhelm Dembecka, sierżanta policji niemieckiej (Schutzpolizei) w Częstochowie, III. Horsta Gunthera Winklera, urzędnika niemieckiej policji kryminalnej w Częstochowie, IV. Wilhelma Dreischmela, żandarma z rosterunku Żarki, pow. Zawiercie do zgłoszenia się do Prokuratury (Częstochowa, ulica Sobieskiego 7, pokój Nr 206) w godz. od 9 — 11-tej.

Komunikat Polskiego Związku Łowieckiego

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Wojewódzkiego z dnia 28 kwietnia 1946 r. przypomina się co następuje:

- 1) Nie wolno polować na zające „na pomyka”,
- 2) 1/4 terenu łowieckiego winno być pozostawione jako roczny rezerwat,
- 3) pozostałe 3/4 terenów łowieckich mogą być opolowane jeden raz w sezonie.

Podaje się do bezwarunkowego zastosowania.

Śmierć na torze kolejowym

(j) W dniu 29 października b. r. na szlaku Myszków — Zawiercie na 264

km. poniósł śmierć pod kołami pociągu Pacan Adam lat 16, zamieszkały w domach fabrycznych Papierni — Myszków.

Nieszczęśliwy wracał z Zawiercia, gdzie był uczniem Gimnazjum Pedagogicznego. W pobliżu stacji Myszków usiłował wyskoczyć z wagonu w czasie biegu pociągu.

Dwie ofiary katastrofy samochodowej

(j) Na trasie Częstochowa — Katowice w pobliżu wsi Poczesna, zderzyły się dwa samochody ciężarowe na przejeździe kolejki wąskotorowej wiodącej do kopalni rudy w Borku.

Szofer Axentowicz Grzegorz, zamieszkały w Łodzi, ul. Gdańska 67 doznał złamania żeber i nóg oraz ran tłuczonych różnych części ciała.

Robotnicy -- Wólniarze maja swój sklep z tekstyliami

(j) W zrozumieniu potrzeb szerokiego rzeszy robotniczych, pragnąc zapewnić zaopatrzenie się w towary włókiennicze po możliwie najniższych cenach, miejscowy Zw. Zawodowy Włóknarzy uruchomił w porozumieniu ze Stow. Spółd. „Jedność” sklep z manufakturą, który zaopatrywać będzie zorganizowanych w Związku robotników.

Towary sprzedawane będą na zasadach handlu wolnorynkowego, bez kartek, po cenach najniższych za okazaniem legitymacji związkowej, ostatecznej za ostatni miesiąc, w którym zakupu dokonano.

Celem usprawnienia sprzedaży o wszelkich niedociągnięciach zauważonych należy meldować Radom Zakładowym, które z kolei powiadomią Zarząd Zw. Wskazuje też także informowanie Związku, jakiego towaru czy sobie kupujący, ponieważ tylko wtedy można będzie sprowadzać odpowiednio asortymenty.

Omawiana sprzedaż odbywać się będzie poza Kartami Odcieczkowymi wydawanymi ludności przez Wydział Aprowizacji. Jedynie Zarząd Związku chce zapobiec ewentualnym nadużyciom, powstać mogącym przy rozsprzedaży pierwszej partii towarów, wyda

Pasażer drugiego samochodu, kupiec warszawski, Armatowicz Józef lat 50, zamieszkały w Warszawie, ul. Słupicka 8, został ranny w głowę. Poszkodowani przebywają na kuracji w szpitalu chirurgicznym w Częstochowie.

Prowadzone jest dochodzenie celem ustalenia przyczyny katastrofy i ukarania winnych.

Dyżury lekarzy

W dniu 3 listopada b. r. dyżurami następujący lekarze:

Internista — dr W. Maresz — ul. Narutowicza 46;
Chirurg — dr H. Szummer — ul. Kościuszki 16;
Dentysta — dr A. Nowak — Al. Wolności 2/6;
Okulista — dr J. Kułesza — ul. Katedralna 7.

Dyżury aptek

W tygodniu od dnia 28 października do 3 listopada dyżurują następujące apteki:
Suk B. Frydrego, III Aleja 50.

J. Pogorzelskiego, ulica Narutowicza 44, oraz

K. Leimbego — Raków, ulica Towiańskiego 7, tylko od godz. 8 — 19.

Sport

Ogólne zebranie RKS Błękitni

Zarząd RKS Błękitni zwołuje ogólne zebranie członków klubu, które odbędzie się w świetlicy Fabryki Kapeluszy, ulica Garibaldiiego 3, w poniedziałek 4 b. m. o godz. 17-tej.

Praszeni są o przybycie wszyscy członkowie klubu.

Nieodpłatne mecze mistrzowskie. Godz. 11 boisko f. Union Textile: WKS Wieluń — Victoria, boisko miejskie: Stradom — Skra, o godz. 14.30 boisko miejskie Kolejowy — CKS.

Wznowienie sezonu CTC i M.

Dziś w niedzielę nastąpi zamknięcie sezonu CTC i M. Zbiórka członków w lokalu o godz. 8.30. Zarząd prosi o liczne stawianietwo.

Mecz ping-pongowy RKS Raków — Druk. Państw. Nr 1

W sobotę 2 b. m. o godz. 18-tej w świetlicy Związku Zawodowego Pracowników Poligraficznych, II Aleja 43 odbędzie się spotkanie ping-pongowe RKS Raków — Druk. Państw. Nr 1.

Ofiary

Czesław Lempiński wpłaca zł 500 na Fundusz ekshum. i zł 500 na sztandar pułkowy.

Kronika m. Radomska

Wystawa PPR

W miesiącu bieżącym PPR zorganizowała w gmachu własnym wystawę przedstawiającą działalność partii od chwili jej powstania, aż do czasu obecnego.

Wystawa przedstawia się imponująco, widać na niej tablice, na których są barwne napisy, cyfry. Na stołach leżą liczne pisma i broszury wydawane przez partię.

Miedzy innymi tablicami jest tablica historii PPR od 1942 r. do czasu obecnego. Na tej tablicy są fotografie czołowych działaczy partyjnych z czasów okupacji niemieckiej, poza tym fotografia przedstawiająca pierwszy Zjazd PPR, który odbył się dnia 6 grudnia 1945 r. w Warszawie. Ponad to widnieją deklaracje programowe PPR oraz wydawnictwa wydawane podczas okupacji niemieckiej.

Na drugiej tablicy są przedstawione wydawnictwa Armii i Gwardii Ludowej, wydawane podczas okupacji niemieckiej. Na trzeciej widnieją napisy z okresu tworzenia się I Dywizji im. T. Kościuszki na terenie ZSRR. Napis brzmi: „Nikt inny nie ma prawa chlubić się w takim stopniu tym doświadczeniem Polaków zbudowanym w Związku Radzieckim, jak ludzie naszej partii”. Na czwartej tablicy są umieszczone fotografie bojowników o wolność, lud i Polskę Demokratyczną.

Na tablicy piątej widnieje napis wykonany w związku z Ziemią Odzy-

skanymi, który brzmi: „Polskie Partii Robotniczej i Jej polityce w pierwszym rzędzie zawdzięczać należy, że najważniejsza dla Polski sprawa, to sprawa naszych granic zachodnich i północnych na Odrze, Nysie i Bałtyku została rozstrzygnięta w myśl interesów Polski Lud”. Na tablicy 6-tej jest umieszczony napis bilansujący odbudowę przemysłu. Na siódmej: „PPR walczy o realizację pełnych praw kobiety we wszystkich dziedzinach życia politycznego, społecznego, o rozcięcie nie opieki nad matką i dzieckiem”.

Poza tym są, tablice z napisami: „Centralny Komitet Związków Zawodowych”, „Ku masowej milionowej partii”. Tablica wydawnictwa pism i broszur PPR.

Tablica z napisem „W walce z reakcją” przedstawia dokumenty oraz zdjęcia bandytów spod znaku NSZ, fotografie przedstawiające ofiary zamordowanych demokratów.

Na tablicy Zw. Walki Młodych widnieje napis „Walka Młodej o Demokrację i pracę Zw. W. M. posiada 200.000 członków”. Tablica przedstawiająca walkę żywego człowieka, który działa i walczy, a tym samym tworzy historię.

Do zorganizowania Wystawy PPR w Radomsku głównie przyczynili się Wojewódzki Komitet PPR, oraz ob. ob. Zygmunt Wądkowski i instruktor propagandowy Pawełec.

Wrażenia z cmentarza

Motyw Zasmucenia

Jesień jest motywem zasmucenia. Zamiera otaczająca nas przyroda, zamiera nie tylko świat roślinny, zamieramy również i my — ludzie, chłoną nas skiby z upływem każdej sekundy.

Dlatego też przy schyłku jesieni w pierwszych dniach listopada przypada Święto Zmarłych.

Dzień taki jest jedynym dniem w roku ku któremu zwraca się pamięć wszystkich. Takim dniem jest dzień Zaduszny.

Dzień poświęcony pamięci tych wszystkich drogiej nam istot które odeszły w tajemniczy, odległy świat Nieruchomości i Śmierci.

Nie ma człowieka, nie ma rodziny, która by w dniu święta zmarłych nie pomyślała o kimś, po kim pozostała tylko pamięć i kopiec mogilny.

W ostatniej wojnie zginęło miliony ludzi w obozach śmierci z ręki brunatnych pretorianów swastyki śmiercią okrutną, z głodu, od tortur i ciężkiej pracy której nie mogli poddać. Po wielu z nich nie ma nawet cmentarnego kopca, zwłoki ich spalono w krematorium, pozostawiły po sobie tylko smugę żalu, ślad żałoby nielącym w powietrzu dymem.

Dym, smuga żałoby pomiędzy ziemią a niebem.

Czy jest gdzieś na świecie naród, który by miał tak smutną rocznicę święta zmarłych i tak wielkie cmentarze jak my Polacy?

Takich wielkich cmentarzy jak my Słowianie nie ma żaden inny naród.

Inne narody oddały również hekatombę wielkiej wojnie, ale u nas duchów proszących o pomoc i pamięć jest wiele, wiele, moc, legion.

A te duchy to krewni, ojcowie, synowie i bracia nasi.

One wzywają o utrzymanie wielkości imienia Narodu Polskiego i całości granic.

...A na dole pod płaczącą figurą cmentarnego nagrobka, matka w żalobie trzyma za rączkę wynędzniałą dziewczynę w podartej odzieży

w srebrze listopadowego wieczoru.

A symbolem łączności obu światów są płomyki świetlne, nagrobki, niecone przez ludzi żywych — które łączą się z duchami zmarłych i głoszą, że my żywi i oni zmarli, jesteśmy w przyrodzie Jednością.

„I na ten wielki serc naszych ból, goręjących oczli żal wjeżdżać musiał nawet Bóg.

I skruszyć się musi jego serce i „mózg nad narodem co w tułaczce i walce lepszych doczekał się dni...”

A wokół nas posmutniały żal — pełniliśmy ziola...

A trzy Boga padają z kosmicznych przestrzeni na padół, sprowadzając marzną zmieniając się w białe płatki śnieżnego puchu, łagodnie i kojąco spadają na ludzkie serce rozpalone bólem do żaru.

Na serca ludzi jeszcze żywych, którym los nakazał być samotnymi.

Stefan Mszyca

WITOLD ZECHENTER.

Polskie Zaduszki

Przyszła żołnierz skrwawiony, przyszła błąd i smutny żąda kwiatu pamięci w pustce śmierci okrutnej I ze skargą wzniósł ręce zarżał wale i zimne szeptać: Światła ni kwiatu niema wcale dziś przy mnie.

Wtę się zaraz zerwali z pełnym westchnięciem obliczem, aby spełnić najprostsze z wszystkich zmarłych już życzeń. Wzięli wieńce i kwiaty i świece białe płomienie — więc się żołnierz uśmiechnął i opuścił znów ziemię.

A oni, gdy szukali zapomnianej mogiły, zablakali się zaraz i ślad zaraz stracili. Jedni chcieli iść na Wschód, pod dalekie Lenino, bo tam walczył ten żołnierz, bo tam żołnierz ten zginął.

Inni znów szukali śladów zwycięstwa i sławy zakończonych śmiertelnie pod gruzami Warszawy. A znów inni nad morzem chcieli pilnie i dobrze szukać smutnej mogilki, iść do Gdańsk za Kołobrzeg.

Ci mówili: w Berlinie, tamci znów: w Norwegii, w afrykańskiej mustyni chcieli szukać kolegi. Lecz znów inni, że Włochy, że pod słońcem tam żywym zginął żołnierz walczący za daleką Ojczyznę.

Tamci biegli do lasów polskim wiatrem szumiących, że tam leży ukryty pod świerkowe gałązki.

I krążyli bezradnie, niosąc kwiaty i wieńce, martwe świece pamięci, żywe serca w podzięce.

Czekał żołnierz skrwawiony, czekał błąd i smutny na kwiat polskiej pamięci w pustce śmierci okrutnej.

Głodni i zziębnięci muszą otrzymać Pomoc Zimową

Zaopatrzyli się w słoninę

(j) Rzeźnik Zalewski Czesław, zamieszkały przy ul. Narutowicza Nr 330 zameldował Milicji, że w nocy z dnia 28 na 29 października nieznani sprawcy dostali się przez dokonany wyłom w murze, do jego warsztatu masarskiego. Złoczyńcy zabrali świnie, za którą Zalewski zapłacił 23.500 zł. scharby, żeberka i pewną ilość wędlin.

Poszkodowany ocenia swe straty na ogólną sumę 30.000 zł. Dochodzenie w toku.

Kopnięty przez konia

Gajewski Marian, lat 40, zamieszkały Warszawska Nr 308, został kopnięty przez konia stanowiącego własność firmy „Agron”.

Nieszczerliwy doznał strzaskania lewego kolana.

Z życia kulturalnego

„Wilki z partyzantki” w wydaniu książkowym

Drukowany w naszym piśmie „Wilki z partyzantki” W. Zechentera został wydany wraz z ilustracjami przez Księgarnię Wydawniczą Ł. J. Jaroszewskiego i jest do nabycia we wszystkich księgarniach.

TEATR WIELKI
„PLACÓWKA” B. Prusa.

Na ogólnie żądanie

Sobota! — Niedziela!

Dziś w sobotę 2 listopada b. r. o godz. 19.15 oraz jutro w niedzielę 3 listopada o godz. 11-iej na liczne prośby i zapytania grane będzie widowisko w 5 obrazach według powieści B. Prusa „Placówka”. Inscenizacja i reżyseria Ryszarda Wasilewskiego. Obsada premierowa. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Wycieczki grupy i związki zawodowe mogą uzyskać 50 proc. zniżkę. Tel. 11-33. Bilety do nabycia w kasie Teatrów od godz. 10-iej do 13-iej i od 15-iej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21-61.

„ZAMACH” sztuka w 3 aktach

Jutro w niedzielę 3 b. m. o godz. 15.30 i 19.15 „Zamach” repertaz sceniczny w 3 aktach T. Brezy i St. Dygata. Udział biorą: Golaszewska, Turka, Wodyńska, Dobrowolski, Łowicki, Łodyński, Mieczysławski, Mieleczarek, Orliński, Paluszkiwicz, Płoniński i Rusek. Inscenizacja i reżyseria Ryszarda Wasilewskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Następna premiera: „Wieża Trzech Króli” czyli „Co chcicie” Williama Szekspira w reżyserii i inscenizacji dyr. Braniława Dąbrowskiego.

TEATR KAMERALNY

Sobota! — Niedziela!

Dziś w sobotę 2 listopada przedstawienie zawieszono.

Jutro w niedzielę 3 b. m. o godz. 15.30 i 19.15 ciesząca się ogromnym powodzeniem „Szesnostolatka” sztuka w 3 aktach (5 odsłonach) F. i A. Stuartów. Udział biorą: Dunajewska, Lukowska, Pachoniska, Plucinska, Zarembina, Bojanowski i Szymkowski.

Kasa Teatrów czynna od godz. 10-iej do 13-iej i od 15-iej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21-61.

W sobotę 2 listopada przedstawienie zawieszono.

W próbach „W małym domu” T. Tittera w reżyserii A. Kwiatkowskiego.

Program kin

Kino „Wolność” — w piątek kino nieczynne w sobotę 100 niezwykłych przygód w jednym filmie „Zwariowane lotnisko”. Początek o godz. 16. 18, 20, w niedzielę o godz. 14-iej.

Kino „Baltyk” — „Daleka Droga” — przygody marynarzy morskich nad program Polska Kronika Filmowa nr 34/46 „Teatru” — „Skrzydlaty dorozkarcz” komedio-dramat wg scenariusza Pietrowa.

Kino „Polonia” — „Dwaj żołnierze” — nowy film radziecki, zrealizowany przy udziale najsłynniejszych artystów. Nad program: Polska Kronika Filmowa nr 32/46. Początek o godz. 16-iej. 18-iej i 20-iej.

Fotoplastikon — Od 1 listopada ciekawy program p. t. „Na pograniczu Indii oraz Chin. Daleka azjatycka kraina Indochiny”.

Program rozgłośni polskich

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sobota.

12.00 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Dzieńnik południowy. 12.35 Pieśni religijne. 12.55 „5 minut poezji”. 13.00 „Na Ziemach Odzyskanych”. 13.15 Z życia nar. słow. 13.30 Koncert Mał. Ork. P. R. pod dyr. Stefana Rachonia. 14.00 „Rozplakala się brzezinka” — aud. słowno-muzyczna dla dzieci. 14.30 Reportaż. 16.00 Dzień ludniowy. 16.30 Muzyka kameralna. 16.55 „Poezje religijne” w opr. Tadeusza Łośniewskiego. 17.10 Audycja Zesp. Instrumentalnego. 17.55 „Odbudujemy Warszawę”. 18.10 Reportaż dźwięk. 18.25 Wędrownik z mikro. 18.35 Pieśni religijne w wyk. Zespołu Wokalnego P. R. 18.50 Audycja TUR-u 19.00 „Nauka przy głosniku”. 19.30 Aud. Chopinowska. 20.00 Dzieńnik wieczorny. 20.80 Utwory na klarnet. 20.45 Słuch. „Ucieczka” wg. Adama Mickiewicza. 21.10 Koncert solistów. 21.45 Kwadrans przy. 22.00 Audycja poet. muz. w oprac. Stanisława Ziembickiego. 22.15 Muzyka lekka. 23.00 Ostat. wiadomości. 23.20 Program na jutro. 23.30 Muzyka lekka. 23.55 Skróty ostat. wiad. 24.00 Hymn.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

WYDZIAŁ WOJEWÓDZKI w KIELCACH

ogłasza

KONKURS

na jednorazowe stypendia w 1946 r. dla młodzieży pochodzącej z terenów województwa kieleckiego na ogólną sumę 450.000 zł. a mianowicie:

na 10 stypendiów dla uczniów szkół zawodowych po 5.000 zł. — na 25 stypendiów dla uczniów szkół rolniczych wyższych i średnich po 10.000 zł.

na 15 stypendiów dla studentów wyższych uczelni po 10.000 zł.

Ubiegający się o stypendium winni do dnia 20.XI.1946 r. złożyć do Wydziału Wojewódzkiego w Kielcach (Urząd Wojewódzki, Wydział Samorządowy) podanie z życiorysem, zaopatrzone w załączniki:

- 1) zaświadczenie uczelni o uczęszczaniu i postępach w nauce,
- 2) świadectwo Zarządu Gminy (Zarządu Miejskiego) o stanie majątkowym
- 3) oświadczenie petenta o niepobieraniu innego stypendium.
- 4) zaświadczenie o przynależności do organizacji młodzieżowych. Słuchacze szkół wyższych przedłożą opinię Stow. Ak. Woj. Kiel.
- 5) zobowiązanie do podjęcia po ukończeniu studiów pracy zawodowej na terenie województwa kieleckiego.

Przyznane stypendia będą wypłacane w terminie do grudnia 1946 r. z tym, że stypendystom tegorocznym przysługiwać będzie pierwszeństwo do korzystania z pomocy kieleckiego samorządu wojewódzkiego w latach następnych do czasu ukończenia normalnych studiów.

Przewodniczący Wydziału Wojewódzkiego
Wojewoda Kielecki Mjr Wiślicz-Twańczyk.

L. dz. 4246/46.

Państwowa Centrala Handlowa Oddział w Częstochowie
Kościuszki Nr 28, tel. 16-30

OGŁASZA:

przetarg na dostawę materiału w związku z ogrodzeniem placu kolejowego (Wozniacy) przy ul. Biegańskiego.

1. słupów sosnowych w ilości 231 szt., dł. 3,5 m. średnicy 25 cm.
2. kamionki 12/12 cm. w ilości 12 m³.
3. desek sosnowych w ilości 64 m³, dł. 220 cm. gr. 2,5 cm.

Dostawa franco wagon bocznica własna przy ul. Biegańskiego. Dyrekcja zastrzega sobie prawo do wolnego wyboru oferenta, względnie nie uwzględnienie przetargu bez podania przyczyn oraz poniesienia jakiegokolwiek odszkodowania z tego tytułu. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 5 listopada 1946 r. godz. 10-iej.

PECECHA CZĘSTOCHOWA.

Częstochowa, dnia 30. 9. 46 r.

PAP 4144

Przekazy pieniężne

Najwyższe i najdrobniejsze sumy do wszystkich miejscowości w kraju przekazuje

szybko, sprawnie i tanio

Komunalna Kasa Oszczędności

POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO W CZĘSTOCHOWIE

350 PLACÓWEK W POLSCE.

PAP 3877

Korzystajcie z usług K. K. O.

Jesień nadchodzi!

Nerwobole

skutecznie leczy

IWONICKA SOL JODOWO - BROMOWA

do kąpieli w domu.

Nr 2396

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach.

w Firmie Seweryn KABZIŃSKI

Częstochowa, Plac Daszyńskiego 6.

PAP 4146

ZGUBY

Zgubiono dowód repatriacyjny na nazwisko Zasim Anna. PAP 4132

Zgubiono kartę odzieżową na nazwisko Komala Józef. B. 57 PAP 4126

Zgubiono dowód kolejowy na nazwisko Pindych Irena. PAP 4140

Zgubiono kartę rejestracyjną wyd. przez R. K. U. Częstochowa na nazwisko Komala Józef. R. 57

Zgubiono kolo zapasowe do autobusu należącego do Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego „Zgoda” w Częstochowie. Łaskawego znalazcę prosi się o zwrot za wynagrodzeniem do biura Przedsiębiorstwa przy ul. Olsztyńskiej 6. PAP 4117

Unieważniam skradziony dowód osobisty wydany przez Zarząd Miejski Chęciny oraz kartę rejestracyjną wojskową wydaną przez R. K. U. Kielce na nazwisko Rylski Marian. Ostrzegam się przed nadużyciem K. 88

Zgubiono dowód osobisty, kartę rejestracji wojskowej oraz patent Nr 569 na nazwisko Wiecek Piotr i Regina. PAP 4055

Zgubiono zaświadczenie rowerowe na nazwisko Poroszewska Wiktoria. PAP 4111

WOLNE POSADY

Szofer-mechanik i portier potrzebni do poważnego przedsiębiorstwa w Częstochowie. Oferty z życiorysem składać do PAP pod Nr 7311. PAP 4078

Pojazdy prawnicze ogrodowe Chłopskiego 188. PAP 4093

ZA DUSZE

Krauzówny Krystyny
Prozorowskiego Piotra
Klekowskiego Wacława
Pawlaka Mariana
Klecha Jana

pracowników Elektrowni, zmarłych w niemieckich obozach koncentracyjnych

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 2.XI.1946 r. o godz. 10-iej w kościele N. Maryi.

Cześć ich pamięci.

Dyrekcja, Rada Zakładowa
i Pracownicy Elektrowni.

PAP 4181

W dniu 5. XI. 46 r., jako w drugą rocznicę śmierci

s. + p.

WIKTORII
Polszewskiej

odbędzie się nabożeństwo w kościele N. M. Panny o godz. 8.30 rano, na które zaprasza krewnych i znajomych

PAP 4141

MAŻ.

MUFKI

wykonuję
szybko

Dąbrowskiego 18 m. 11
PAP 4136

Potrzebni
zdolni chłopcy do pracy

od zaraz

E. BEDNAREK,
Garbaldiego 2, tel. 18-39.

„Les Plumes de l'ogre”

Skup pierza i puchu
Skróć króliczych i zajęczych.

Placi najwyższe ceny.
Częstochowa, 7 Kamienie 13.
PAP 4105

Plac

nadający się pod budowę.
około 900 m.

s. rzedam

Częstochowa,
Pułaskiego 10, m. 2.
PAP 4128

Potrzebni
odbiorcy baterijek

F-my L. LEMAŃSKI

Częstochowa,
Krótka 10 tel. 19-00.
PAP 4025

Sprzedam futro damskie karaku
ly oraz kupon czarnej krepy. Sosnowa 14. PAP 4116

Sprzedam czarne pianino firmowe
Wal. Dwernickiego 315. Bieś Stefan. PAP 4118

Maszynę „Singer” gabinetową
stemplowaną sprzedam. Częstochowa, Wysockiego 25 przy Chłopskiego obok Huty Szkła. PAP 4124

Aparat Voigtlander Bessa 6 x 6
światło 3,5 do sprzedania. Dąbrowskiego 18 m. 11. PAP 4135

Sprzedam sklep spożywczy. Władomost: ul. Fabryczna 24 m. 1. PAP 4134

Sprzedam działkę ziem. 12 morgów
Wład. Radomsko, Rynek 4 „Papierodruk”. R. 56

Sprzedam stopkarkę Nr 8. Równoległa 51 Rubin. PAP 4123

Harmonia pedalowa 3 rzędowa do
sprzedania. Częstochowa, Pocha 50. PAP 4122

Wózek dziecienny autko sprzedam.
Koścuszki 18/20, m. 4. PAP 4081

Parniki oszczędnościowe 80, 100,
120 i 140 litrowe poleca Pałacowski. Warszawa, Poznańska 38. TP 131

Ozdoby choinkowe szklane oraz
świeczki ozdobne sprzedaje hurtowo. Dom Handlowy. Kraków, Golebia 6. PAR 82

Wszystkim, którzy brali udział w nabożeństwach żałobnych i odprowadzeniu drogi nam zwłok

s. + p.

Ks. WINCENTO GLASSA

Proboszcza parafii Borowno

na miejsce Wiecznego Spoczynku, a przede wszystkim Jego Ekscelencji Ks. Biskupowi Kubinie Przewielebnemu Duchowieństwu, przyjaciółom, znajomym, nauczycielstwu, Straży Ogniowej, Orkiestrze i Parafianom składa serdeczne podziękowanie

PAP 4125

RODZINA.

s. + p.

ADAM BAJDECKI

KUPIEC

Po krótkich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 31 października 1946 r., przeżywszy lat 59.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu żałoby przy ul. Jaasogórskiej 71, do kościoła N. M. Panny, nastąpi dnia 2. XI. 46 r., o godz. 15.30, skąd pogrzeb na cmentarz św. Rocha.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

żona, córka, syn i rodzina.
Msza św. za spokój duszy Zmarłego odprawiona zostanie dnia 4. XI. o godz. 9-iej rano w kościele N. M. Panny. PAP 4144

Dnia 4 listopada w 4 bolesną rocznicę śmierci

s. + p.

Mikołaja Samarcewa

zamordowanego w Oświęcimiu zostanie odprawiona Msza św. żałobna o godz. 9 rano w kościele św. Rodziny, na którą zapraszają rodzinę i znajomych

PAP 4050

żona i synowie.

Młynskie kamienie, turbiny, wszystkie maszyny młyńskie, gaza, pasy, siatki, gurt, olejowy do kamieni i t. p. oraz wszelkie artykuły młyńskie i t. p. poleca Eugeniusz Pałaszewski. Warszawa, Poznańska 38. TP 1316

Sklep Komisowy, Stary Rynek 22
poleca: ubrania, ubranka płaszcze i t. p. w wielkim wyborze. PAP 8991

KUPNO

Kupię załaz motor na gaz drzewny
od 20—30 KM. Oferty do PAP pod „Motor”. PAP 4086

Zakupię natychmiast prasę ekscelacyjną
i talerzówkę do 40 t. cieni. Stan pierwszorzędny. Oferty PAP pod „TE”. PAP 4129

Daszki akademickie kupię. Kilniskiego 5 m. 3. PAP 4121

Kupię dodatki gorseciarskie. Władomost Administacja „Głosu Narodu”. PAP 4122

Wate, białą bawełnę do kolder kupię. II Aleja 30 Nirowa. PAP 4077

Kupię trzy szafy biblioteczne —
Zalazac dr. Szulc, szpital N.M. Panny. PAP 4102

ROZNE

Szukam lokalu nadającego się na
wytwórnię. Władomost: Powroźnik, Krakowska 1. PAP 4088

Lokal przemysłowy w śródmieściu.
może być zniszczony wynajem — odremontuje. Oferty do PAP pod „Lokal”. PAP 4104

Tańców — najmłodniejszych
zwykłych wyucza baletmistrz Kosciennik. Waszyngtona 6 Zapisy do PAP 4041

Dr Zakrzewska choroby kobiece
powróciła Dąbrowskiego 29 telefon 10-94. PAP 8188

Ogrodnicy. Niedziela 3 listopada
godz. 14. lokal Związku Zawod. Pracowników Spółdzielczych, Aleja 14 dom Frankiego, na zebraniu zawiązana zostanie Powiatowa Spółdzielnia Ogrodnicza do której Komitet organizacyjny zaprasza wszystkich chcących być udziałowcami. PAP 4139

Przyjmuję do merekki. Aleja N. M. Panny 52 m. 8.

Fotografie wycinane na porcelanie,
do nagrobków wykonywa artystycznie „El Cha Film” Warszawa Jerozolimskie 27 Prowincja informujemy listownie T. P. 2949

Reparantka z Wilna, w wieku starszym, materialnie zabezpieczona na poszukiwanie pokoju z osobnym wejściem, pożądanym z meblami. Zgłoszenia PAP pod „Reparantka”. PAP 4142

Pracownik solidny F-my katolickiej, w średnim wieku, stateczny poszukuje pokoju z osobnym wejściem z meblami. Zgłoszenia PAP pod „Kawaler”. PAP 4143

Naprawa kaloszy. Warszawska 37. PAP 4137

Pokoju małego ciepłego, przy kulturalnej rodzinie, w śródmieściu poszukuje dla samotnego pracującego pana. Dobrze zapłaci. Oferty pod Nr 7317 do PAP. PAP 4090

Pracownia Krawiecka Zofii Gładysz-Piekarskiej, Zgody 9, zawiadamia, że po przerwie rozpoczęła pracę. PAP 4119

Pończochy nadrabiam. Kopernika 11 m. 31. PAP 4120

D. 019078.